

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 79/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Holappa & Nikkilä Invest Oy

Hakemus

07.01.2026, puhelimitse

Holappa & Nikkilä Invest Oy (yhteyshenkilö XX) hakee Metsähallitukselta lupaa minkin ja supikoiran vähentämiseen sekä kettuyksilöiden poistamiseen Perämeren kansallispuistossa. Pyyntit liittyvät Metsähallituksen koordinoimaan Biodiversea Life IP -hankkeeseen, jonka yhtenä tavoitteena on vähentää pienpetojen (minkki, supikoira ja kettu) määrää ja parantaa näin saaristolinnuston tilaa Suomen ulkosaaristoalueilla.

Hakija on valittu kilpailutuksella vastuupyytäjäksi Biodiversea-hankkeessa tehtäville vieras- ja pienpetopyyntineille Kalajoen-Tornion välisellä saaristoalueella. Hakijan kanssa on tehty toimeksiantosopimus pyynneistä vuosille 2026-2027. Sopimus sisältää option toiminnan jatkamiseksi vuoteen 2029. Metsähallitus on laatinut pyyntien toteutuksesta kirjalliset ohjeet sekä aluekohtaiset pyyntisuunnitelmat, joissa määritellään toimintatavat kansallispuistoissa ja luonnonsuojelualueilla toimimiseen. Kalajoen-Tornion aluetta koskeva pyyntisuunnitelma on liitteessä 3.

Pyyntit toteutetaan pääasiassa koirapyyntinä. Mikäli eläin on piilossa, se hätistetään esiin käyttäen lehtipuhallinta. Loukkupyyntiä käytetään saaristossa täydentävänä menetelmänä erityisesti minkille. Loukuissa käytetään ensisijaisena houkuttimena minkin omaa hajua tai tarkoitukseen tehtyä hajustetta. Loukkulaatikoiden kulkuaukot on mitoitettu ainoastaan minkille sopivaksi. Pyynti keskitetään keväälle ennen pesimäkautta, jäiden lähdöstä huhtikuun loppuun. Syksyiset pyynnit tehdään elokuusta

alkaen. Kesällä toukokuusta heinäkuuhun poistopyyntiä ei toteuteta kuin poikkeustapauksissa lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Metsähallitus on hakenut Biodiversea-hankkeessa tehtävää kettuyksilöiden poistamista varten poikkeuslupan Suomen Riistakeskukselta (Riistakeskuksen lupa 2022-5-000-23968-1), joka mahdollistaa ketun vähentämisen myös ketun rauhoitusaikana. Poikkeuslupan tarkoituksena on mahdollistaa kettujen poistaminen merkittäviltä lintusaarilta ennen saaristolintujen pesimäkauden alkua. Pyyntiä ei tehdä lintujen pesimäkauden aikana (touko-heinäkuussa) muuten kuin poikkeustapauksissa, joista sovitaan aina tapauskohtaisesti luvan saajan ja Metsähallituksen kesken.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle (Holappa & Nikkilä Invest Oy) luvan minkin ja supikoiran vähentämiseen sekä kettuyksilöiden poistamiseen Perämeren kansallispuistossa. Lupa myönnetään ketun osalta luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) mukaisena viranomaislupana LSL 51.1 § (kohta 2) perustuen. Minkin ja supikoiran vähentäminen on kansallispuistossa mahdollista ilman erillistä viranomaislupaa LSL 50.3 § perustuen.

Luvalla tehtävien pyyntien aikana on sallittua liikkua Perämen kansallispuiston rajoitusalueilla liikkumisrajoitusten ollessa voimassa. Poikkeaminen alueen liikkumisrajoituksista on sallittua ainoastaan pyynteihin liittyvissä tehtävissä. Liikkuminen tulee rajoittaa pyyntien kannalta välttämättömään. Rajoitusalueilla toimiessa luvan haltijan tulee noudattaa erityistä varovaisuutta pesimälinnuston ja muun eläimistön suojelemiseksi.

Lupa ei sisällä oikeutta poiketa Möylyn alueen liikkumisrajoituksesta siten, kuin rajoitus on määritelty asetuksessa hylkeidensuojelualueista (VnA 736/2001).

Lupa koskee luvan saajan (Holappa & Nikkilä Invest Oy) pyyntialueelle nimeämiä vieras- ja pienpetopyytäjiä sekä heidän avustajiaan. Luvan saajan tulee pitää listaa pyyntialueella toimivista pyytäjistä, jotta luonnonsuojelualueella toimivien pyytäjien nimet voidaan lupakauden aikana tarkastaa.

Lupa on voimassa seuraavasti:

Alkaa: 18.02.2026

Päättyy: 31.12.2029

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Metsähallitus koordinoi Biodiversea LIFE IP -hankkeessa Suomen saaristoalueilla tehtäviä pienpetopetopyyntejä, joiden tavoitteena on vieraspedoista vapaa saaristo. Vieraspetojen lisäksi tärkeitä lintualueilta vähennetään kettua. Luvan saaja toimii vastuupyyntijänä Kalajoen ja Tornion välisellä saaristoalueella. Luvalla tehtävät toimenpiteet ovat tarpeen saaristolintukantojen suojelemiseksi. Minkki, supikoira ja kettu voivat aiheuttaa merkittävää vahinkoa paikalliseen saaristolintukantaan. Pienpetojen tehokas pyynti on oleellinen luonnonhoitomuoto erityisesti pesimälinnuston suojelussa.

Supikoira ja minkki ovat haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja (Maa- ja metsätalousministeriön vieraslajistrategia 2012). Kettu on Suomessa riistalaji. Lajin vaikutus ulkosaariston pesimälinnustoon voi kuitenkin olla merkittävä. Ketun aiheuttama vahinko on suurin erityisesti suurilla ulkomeren saarilla, joihin kettuja jää keväisin jäätilanteen vuoksi. Lupa-alueeseen kuuluvat saaret ovat linnustollisesti edustavia. Luvalla on tarkoitus poistaa lintujen tärkeillä pesimäsaarilla tai niiden läheisyydessä esiintyviä kettuyksilöitä.

Perämeren kansallispuisto on perustettu lailla 537/1991. Lain 3 a § mukaan kansallispuistossa sovelletaan, mitä luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 §:ssä säädetään kielletyistä toiminnoista sekä 50 ja 51 §:ssä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista. Lupa myönnetään ketun osalta luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) LSL 51.1 § (kohta 2) nojalla, jonka mukaan kansallispuistossa on alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla mahdollista vähentää myös muiden kuin LSL 50.3 §:ssä tarkoitettujen kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia. Minkin ja supikoiran vähentäminen on kansallispuistossa mahdollista ilman erillistä viranomaislupaa LSL 50.3 § perustuen.

Pyynnit suunnitellaan ja toteutetaan kullakin luonnonsuojelualueella alueen luontoarvot ja muu käyttö huomioiden siten, etteivät ne aiheuta vaaraa alueen luontoarvoille tai muulle käytölle. Metsähallitus katsoo, etteivät pyynnit luvan ehtojen mukaan toteutettuna vaaranna luonnonsuojelualueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja. Pitkällä

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -alueisiin

Lupa-alue kuuluu Perämeren kansallispuiston Natura-alueeseen (FI1300301, SAC). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta aiheuta merkittävää haittaa em. Natura-alueiden suojeluperusteena oleville luonnonarvoille eikä heikennä Natura-alueen suojeluperusteita.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Poikkeamisluvan käyttö edellyttää, että luvan saajalla on toimeksiantosopimus Metsähallituksen kanssa Biodiversea-hankkeessa tehtävistä pyynneistä.

Pyynnissä tulee noudattaa metsästyslain (615/1993) määräyksiä sekä asetuksia, joita sen nojalla on annettu. Kullekin pyyntialueelle on laadittu suunnitelma käytettävistä menetelmistä, jonka Metsähallitus on hyväksynyt. Suunnitelmissa huomioidaan luonnonsuojelualueiden luontoarvot, alueen muu käyttö (mm. laidunnus, virkistyskäyttö) sekä sensitiivisten lajien mahdollinen esiintyminen. Metsähallituksessa yhteyshenkilönä pyyntien suunnittelussa toimii XX (xx@metsa.fi).

Koiran on oltava kytkettynä 1.5. jälkeen luodoilla, joissa linnut ovat pesimässä tai asettumassa pesintään. Oleskeluaika tulee lintusaarilla rajoittaa vain pyynnin kannalta välttämättömään. Koiralla tapahtuva pyynti tulee lopettaa, mikäli pyynnin havaitaan häiritsevän alueella pesivää linnustoa.

Pyyntien toteutuksessa tulee huomioida alueella mahdollisesti sijaitsevat merikotkan ja sääksen pesäpuut sekä välttää tarpeetonta häirintää käytössä olevien pesäpuiden läheisyydessä lajien pesimäaikana (merikotka 1.2.–31.7., sääksi 1.4.–15.9). Mikäli pyyntejä ei ole mahdollista toteuttaa aiheuttamatta merkittävää häiriötä em. lajien pesinnälle, tulee pyynneistä kyseisellä kohteella luopua.

Pyynneissä tulee huomioida alueiden mahdollinen virkistys-, laidun- tai muu maankäyttö ja toimittava siten, ettei aiheuteta vaaraa tai haittaa saarien muille käyttäjille.

Osalla lupa-alueista on voimassa olevia metsästysvuokrasopimuksia ja poikkeuslupia vastaavien lajien vähentämiseen. Luvan saaja vastaa yhteydenpidosta muiden samalla luonnonsuojelualueella toimivien pienpetopyyntäjien kanssa sekä siitä, ettei alueilla harjoiteta tarpeetonta samanaikaista pyyntiä.

Loukkupyyntiä harjoitettaessa loukut on merkittävä niin, että niistä käy ilmi luvan haltijan yhteystieto sekä tämän luvan asianumero (MH 79/2026). Luvansaaja vastaa, ettei loukuista aiheudu vaaraa muille alueen kävijöille. Luvansaajan tulee pitää huolta saamistaan varusteista ja luvan päätyttyä palauttaa ne. Alueelle ei saa jäädä toiminnasta jälkiä tai roskia.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta mahdollinen näytteenotto edellyttää lisäksi lupaa LUpa- ja valvontavirastolta (LSL 83 §).

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan saajan tulee raportoida toteutetuista pyynnistä vuosittain erikseen annettujen ohjeiden mukaan. Raportointi toteutetaan osana Biodiversea Life IP -hankkeen yleistä raportointia.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Perämeren kansallispuistosta (537/1991): 3 a §
Valtioneuvoston asetus hylkeidensuojelualueista (736/2001): 4 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 51 ja 56 §
Metsästyslaki (615/1993): 8, 9, 17, 41 a ja 44 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5 §, 21.1 § ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Perämeren kansallispuiston järjestyssääntö (MH 163/2017), saanut lainvoiman 18.5.2018

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

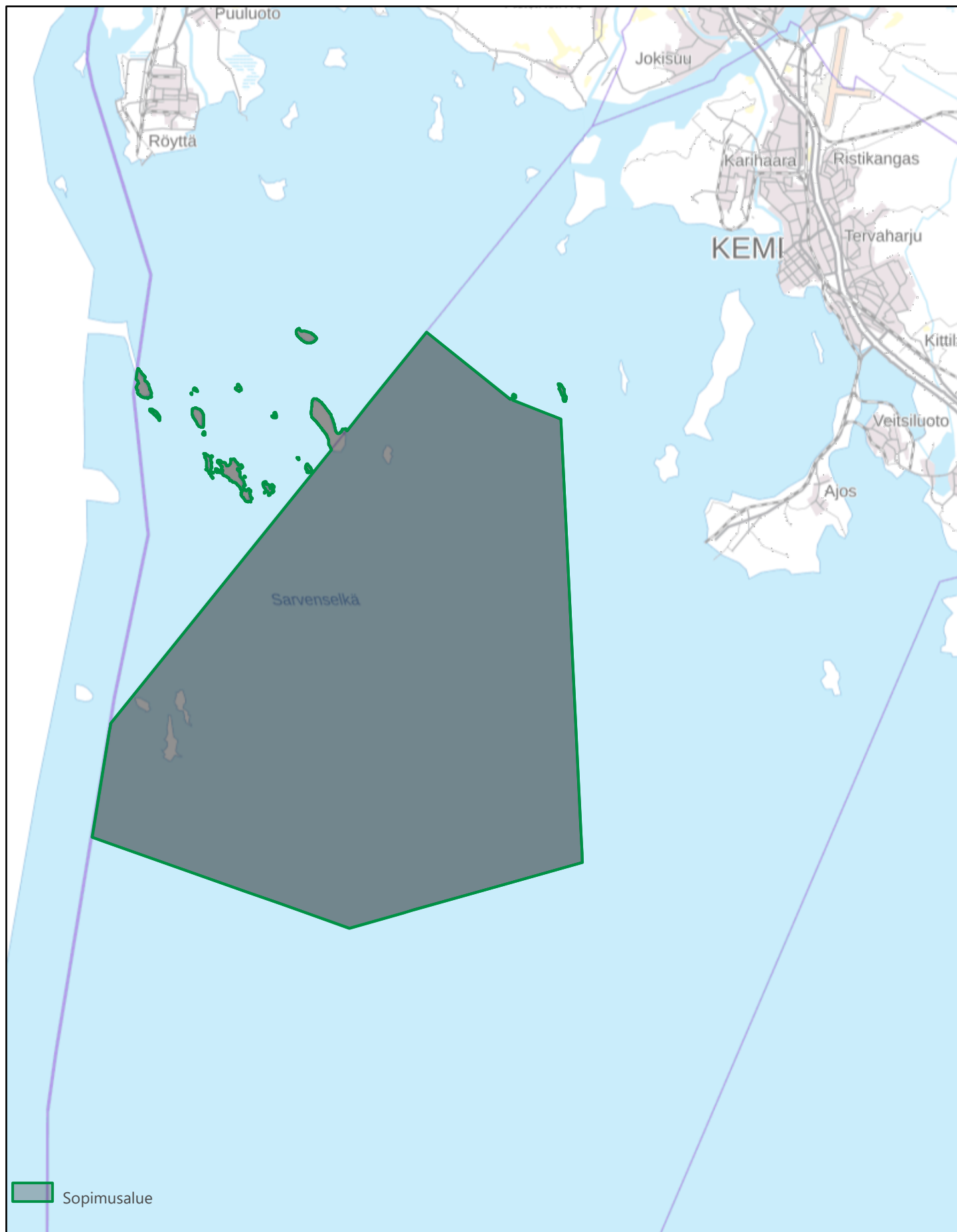
- Liite 1. Lupa-alueen kartta
- Liite 2. Valitusosoitus
- Liite 3. Pyyntisuunnitelma (poistettu)

Tiedoksi:

Metsähallitus
Tornion kaupunki
Kemin kaupunki
Lapin rajavartiosto
Suomen riistakeskus, Lappi
Lupa- ja valvontavirasto
Lapin luonnonsuojelupiiri

Liite 1. Lupa-alueen kartta

Poikkeamislupa 132055

Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin (vaihde): 029 56 42800

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi